

Elna Munchs tale om kvindelige præster II

Taler

Elna Elisabeth Munch
Medlem af Folketinget for Det
Radikale Venstre

Dato

24. april 1919

Sted

Folketingets talerstol,
Christiansborg

Omstændigheder

Opr. trykt i *Rigsdagstidende 1918-1919 (Folketinget)*, s. 4949-4961.

Det ærede 20de Medlem for Hovedstaden (J. Oskar Andersen) kom gentagne Gange ind paa, at han havde ladet sin Stilling bestemme af Biskoppernes Erklæring samt af den Diskussion, der har været ført i Pressen. At det serede 20de Medlem for Hovedstaden har kunnet lade sin Stilling bestemme deraf, forstaar jeg ikke, men jeg skal indrømme, som det ærede Medlem ogsaa fremhævede, at Biskoppernes Udtalelser har overmaade stor Interesse. Den ærede Ordfører for Venstre (Jensen-Senderup) bemærkede, at denne Debat maaske burde have været ført ved første Behandling, men da Pressens Udtalelser og Biskoppernes Udtalelser ikke forelaa paa det Tidspunkt, vilde det være ganske umuligt at tage disse Ting op den Gang. Jeg vil derfor vende lidt tilbage til Biskoppernes Udtalelser saavel som til de Udtalelser, der er fremkommet i Pressen, fordi jeg muligvis derigennem kunde paavirke det ærede 20de Medlem for Hovedstaden (J. Oskar Andersen). Det viser sig nemlig, naar man opmærksomt læser Biskoppernes Udtalelser, at der indenfor Biskoppernes Kreds er overmaade delte Meninger om Sagen, de er saa delte, at en saadan Fællesudtalelse af Biskopperne, som man fra forskellig Side har ønsket, ikke vilde have faaet meget Indhold, hvis den kun skulde indeholde, hvad de var enige om. Der er en af de 7 Biskopper, Biskop Koch, som erklærer, at efter hans personlige Følelse er der intet urigtigt i, at Kvinder bliver Præster, og der er en af dem, Biskop Poulsen, der har en principiel Indvending derimod, idet han anser det for stridende mod Bibelen, og saa er der to af Biskopperne, nemlig Ostenfeld og Ludwigs, som siger, at de ikke har principielle Betænkeligheder.

Det ærede 20de Medlem for Hovedstaden brugte det Udtryk, at Biskop Ostenfeld ikke vilde udtale sig. Jeg er ganske uenig med det ærede Medlem i, at Biskop Ostenfeld ikke har udtalt sig. Han har netop udtalt sig ganske

overordentlig klart, idet han har udtalt, at han ikke har nogen principiel Indvending imod, at Kvinder bliver Præster. Og endelig er der Biskop Wegener, som mener, at Spørgsmaalet om, hvorvidt Begrebet kvindelige Præster er stridende mod Bibelen, maa staa aabent, da Mening staar mod Mening. En af Biskopperne, Biskop Schieler, siger, at Løsningen beror paa en Omformning af nedarvede Begreber, han kan altsaa heller ikke have principielle Indvendinger mod Sagen. Endelig er der een Biskop, Biskop Balslev, der synes at mene, at Bibelen udelukker, at gifte Kvinder bliver Præster, men ikke, at ugifte bliver det.

Det kan altsaa fastslaas, at kun een af Biskopperne, siger og skriver een af de 7 Biskopper, anser selve det, at en Kvinde bliver Præst for at være uforeneligt med Kirkens Lære. Ved en fælles Udtalelse af alle Biskopper vilde han altsaa blive fuldstændig overstemt. Dertil kommer, at det teologiske Fakultet udtrykkelig siger: „Der vil efter Fakultetets Mening ikke fra almen kristeligt eller særlig luthersk Synspunkt kunne rejses nogen berettiget principiel Indvending imod, at Kvinder faar Adgang til det præstelige Embede...“. Fakultetet fremhæver derimod praktiske Vanskeligheder.

Men dermed turde ethvert Grundlag være taget bort for den Opfattelse, at der her er Tale om at gribe ind i Kirkens indre Forhold paa en Maade, der skulde stride mod Aftalerne om den kirkelige Borgfred i denne Folketingsperiode.

De Grunde, der saa bliver tilbage for den Del af Biskopperne, der angriber Tanken om kvindelige Præster, er dels en Paaberaabelse af forskellige praktiske Vanskeligheder og dels en Paaberaabelse af Befolkningens nedarvede Opfattelse.

Det første indskrænker sig i Virkeligheden til, at man paastaar, at Kvinder ifølge deres Natur hyppigt kan være forhindrede i at prædike, at de ikke altid kan være raske nok til at tage omkring i Sognet til syge og til døende uden Hensyn til Vejret, og endelig, at de i visse Perioder kan være svækkede i mental Henseende. Ja, hvis man endelig vil paaberaabe sig Kvindernes Sygelighed, kunde man vel ogsaa deri finde Paaskud til at udelukke dem fra andre Stillinger, f. Eks. Dommerstillingen. Mon det ikke for en Dommers Virksomhed, af hvilken saa mange Menneskers Ve og Vel afhænger, er vigtigt, at vedkommende Dommer har sin fulde mentale Kraft? Og hvad særlig det anstrengende Liv paa Landet angaar, hvor en Præst tidlig og silde kan kaldes i Sygebesøg, har vi da ikke netop ogsaa et Bevis for, at Kvinden kan udføre et Arbejde, der ganske svarer hertil eller rettere er langt mere anstrengende, idet vi har kvindelige Læger med en

udstrakt Landpraksis, og vi har de mange Hundrede Jordemødre, der saa vist ikke viger tilbage for et Arbejde, der vel nok kan staa Maal med det, der udføres af en Præst paa Landet. Hvilken Udholdenhed og Paapasselighed kræves der ikke f. Eks. af de kvindelige Stationsforstandere, der til enhver Tid skal passe deres ansvarsfulde Virksomhed! Og Gang paa Gang hævdes det netop fra kirkelig Side, at som Missionærer og i Redningsarbejdet for faldne Kvinder egner Kvinder sig fortræffeligt, og det er vel ogsaa saa uimodsigeligt, at det ikke kan omdisputeres. Altsaa, hvor det drejer sig om de mest udsatte Poster: i Redningsarbejdet for faldne Kvinder, der dog ikke foregaar i de behageligste Omgivelser, og i Missionens Tjeneste blandt Hedninger og Muhamedanere, der kan Kvinderne passe, der sender man dem gerne ud, men i et fredeligt Præsteembede i By og paa Land der er de at anse for usle Svæklinge. Jeg ved ikke, om der er nogen, der forstaar denne Logik!

Man er ogsaa i Bispernes Udtalelser inde paa at rejse det Spørgsmaal, om gifte Kvinder kan blive Præster. Men har man nogen Sinde rejst denne Indvending overfor de kvindelige Missionærer? Bliver de afskediget, fordi de gifter sig? Eller har man rejst den overfor Jordemødrene? Har man ikke tværtimod tidligere stillet det Krav, at Jordemødre skulde være gifte, og findes der mon nogen Stilling, hvor der i den Grad kræves hurtig Udrykning som her, hvor det i den Grad kommer an paa at kunne slippe sit eget og se bort fra personlige Fornemmelser som her? Eller plejer man at rejse Bebrejdelser mod Jordemødrene for, at de forsømmer deres Pligter, og at de er nogle Pylrehoveder. Begrebet Jordemodermand tyder just ikke i denne Retning.

Almindelige Regler kan neppe] [sic] opstilles her saa lidt som paa andre Omraader. Det gælder her som andre Steder, at nogle egner sig og andre ikke, og det gælder vel her som andre Steder, at man al Almindelighed ikke paatager sig en Virksomhed, som man absolut ikke kan bestride.

Saa fremhæver man Befolkningens Opfattelse og siger, at det nye Begreb kvindelige Præster skulde stride imod Menighedernes Tankegang. Ja, det kan naturligvis ikke undgaas, at mange vil finde, at dette er noget nyt og mærkeligt, stridende mod Skik og Brug. Men ganske paa samme Maade har i alle andre Henseender nedarvede Vaner og Forestillinger været paakaldte mod Kvindernes Rettigheder. Stred det ikke i 70'erne mod gamle Vaner, at Kvinder fik Adgang til at studere? Lad det ikke den Gang fra en Professor ved Universitetet, en Kollega af det ærede 20de Medlem for Hovedstaden (J. Oskar Andersen), at det

vilde blive til ubodelig Skade for vort Universitet, og at det vilde krænke den almindelige Anstændighedsfølelse, at Kvinder studerede Medicin, og at „medens den offentlige Prostitution er et nødvendigt Onde, er kvindelige Medicinere et unødvendigt Onde!“ Og stod det ikke for blot 20 Aar siden for mange som stridende mod nedarvede Begreber, at Kvinder kunde blive kommunale Vælgere, ja, endog Medlemmer af Byraad og Sogneraad? Hvilken Storm har der ikke været rejst fra konservativ Side netop mod det! Og hvor kort er det ikke siden, at det følte som en Besynderlighed, at Kvinder kunde faa Valgret til Rigsdagen og blive valgt til Medlemmer af denne! Nu er der dog vist end ikke indenfor det konservative Parti nogen, som føler det anstødeligt, at der sidder Kvinder i dette høje Ting. Alle den Slags vanemæssige Fornemmelser forsvinder meget hurtigt, naar man staar overfor selve Kendsgerningen.

Men, siger man saa, Befolkningens Opfattelse maa jo høres, og derfor maa Biskopperne rejse rundt og spørge Menighedsraadene om, hvad man mener om Sagen. Men mon det nu er den sikreste Vej til at faa Befolkningens Stemning at vide? Mon ikke Rigsdagens Medlemmer, Befolkningens valgte Repræsentanter, kan give et lige saa fyldigt Udtryk for Befolkningens Stemninger og Følelser i denne Henseende, som Biskopperne kan tilvejebringe ved at rejse rundt og spørge de af et lille Mindretal af Menigheden valgte Menighedsraad? Det er troligt, at Opfattelsen i de forskellige Menigheder vil være ret forskellig. Men her er det jo saa heldigt, at en Menighed ikke er udsat for at faa paatvunget en Kvinde som Præst mod Menighedsraadets Ønske. Ganske vist har der, som det gentagne Gange er blevet fremhævet, været Tilfælde, hvor man hidtil ikke har spurgt Menighedsraadet, men hvis man er saa ængstelig for, at en Menighed af den Grund skal faa en kvindelig Præst paatvunget, staar det jo frit for at ændre denne Bestemmelse. Som omtalt har vi drøftet dette Spørgsmaal i Udvalget, og Kirkeministeren har erklæret sig villig til at stille Forslag om en saadan Ændring. Det nævnte Landstingsudvalg ønskede ikke at tage Sagen op, men saa vidt jeg har forstaaet, var det nærmest af formelle Grunde. Nu er det lille Lovforslag naaet ned til dette høje Ting, og der vil ikke være det mindste i Vejen for, at denne Sag kan tages op her, og hvis man gennemfører dette, vil der ingen Mulighed være for, at en Menighed faar paatvunget en kvindelig Præst mod Menighedsraadets Ønske. Og omvendt, hvis der nu ved Biskoppernes Hjælp kunde fremskaffes Udtalelser fra et Flertal af Menighedsraadene for, at de ikke synes om kvindelige Præster, skulde det saa være udelukket, at en Menighed, der ønskede en kvindelig Præst, kunde faa dette Ønske opfyldt? Det vilde dog være en ganske utilbørlig Tvang. Nu hører jeg ganske vist det ærede 20de Medlem for

Hovedstaden fremhæve, at Folkekirken ikke er en independentisk ordnet Kirke, og at en Menighed ikke kan optræde paa egen Haand, men en saadan Tankegang kan dog neppe være herskende indenfor Folkekirken, der sikkert ikke forkynder et saadant Tyranni.

Der er ingen Trang til kvindelige Præster, siges der fra forskellige Sider, og ligeledes siges der, at der heller ikke hos Kvinderne selv er nogen Trang til at blive Præster, og derfor kunde man godt opsætte at lovgive paa dette Omraade, indtil der viste sig en saadan Trang. Dette er et fuldkommen forkasteligt Ræsonnement, thi man skal netop undgaa, hvor det kan undgaaes, at lovgive for et enkelt specielt Tilfælde eller for en enkelt bestemt Person. For Resten har det hidtil ikke været meget fristende for Kvinder, at tage den teologiske Embedseksamen, da de vidste, at de ikke kunde bruge den til noget som helst; det er allerede ikke saa lidt, at der dog er een Kvinde, der har taget den teologiske Embedseksamen, og at der vist er en 6—7 Stykker, som studerer Teologi.

Alle de Grunde, som anføres mod at give Kvinder Adgang til kirkelige Embeder, er af en saa gennemskuelig Svaghed, at de umuligt kan bruges som Argumenter for at bevare en Særstilling for Kvinderne paa dette Omraade. Tilbage bliver da den Opfattelse, som hævdes af en enkelt af Biskopperne, nemlig at det strider mod Kirkens Lære, at Kvinder virker som Præster. De Grunde, han anfører, indskrænker sig til Citater af Paulus, og det er jo ogsaa paa den formentlig herskende Opfattelse af Udtalelser af Paulus, at det serede 20de Medlem for Hovedstaden oprindeligt har rejst hele sin Aktion mod dette Lovforslag.

Det ærede Medlem begyndte med at sige, at han rent personlig kunde gaa med til at anvende Kvinder som Præster i visse lavere Stillinger, og hvad den formelle Side angik, saa var der ikke noget i den bestaaende kirkelige Lovgivning, som kunde hindre Kvinders Adgang til kirkelige Embeder. Men, siger saa det ærede Medlem, der er noget helt andet, man maa være klar paa, og det er, at vor Kirke er bundet aldeles principielt til Skriften som Lov og Norm, og jeg tvivler ikke paa, at hvis dette bliver gennemført, vil man i en Række kirkelige Kredse komme i den allerstørste Bevægelse ud fra den Forstaaelse, som der fra gammel Tid er i Kirken af et bestemt Skriftsted — at Kvinden skal tie i Kirken. Det ærede Medlem mener altsaa, at dette næsten to Tusind Aar gamle Skriftsted skulde udelukke Kvinderne fra en virkelig Ligestilling med Mænd, indtil der overhovedet ingen var tilbage, der tillagde dette Skriftsprog nogen Betydning. Denne Betragtning er saa meget mærkeligere, som der jo hersker stor Uenighed

om, hvorledes dette Skriftsprog skal forstaaes. Det udlægges hyppigt saaledes, at Kvinder skal tie i Forsamlinger; jeg mindes fra den Tid, da jeg agiterede for Kvindernes Valgret, at blandt de mange Indvendinger, jeg mødte fra konservativ Side, var en af de almindeligste den, at det var udelukket, at Kvinder kunde deltage i Politik, for Paulus havde forbudt dem at tale i Forsamlinger. Den Gang holdt man absolut paa, at det ikke blot var i Kirken, nej, det var Folkeforsamlinger i Almindelighed, og dermed var det altsaa udelukket, at Kvinder kunde blive Medlemmer af Rigsdagen. For øvrigt er det overmaade interessant at se, hvor overordentlig uenig man er indenfor Kredsen af de Repræsentanter for Kirken, som staar i Forgrunden.

Foruden den store Uoverensstemmelse, som hersker mellem Biskoppernes Udtalelser, er der ogsaa Uoverensstemmelse mellem vore kendte Hovedstadspræster. Saaledes skriver Provst Fenger — jeg skal tillade mig at citere det med den højtærede Formands Tilladelse: „Forslaget har vakt den største Overraskelse, ja, Forfærdelse; det forekommer de fleste at være en Forargelse, om vi indenfor vor Folkekirke, saa længe den vil bevare Navnet af at være en kristen Kirke, der holder fast ved vor Frelasers Fremgangsmaade og Apostlenes Udtalelser og Anordninger, turde indlade os paa sligt. Vor Frelser valgte ikke Kvinder til at være sine Apostle og Disciple — men Mænd“. Men dette Hovedargument falder fuldstændig for Pastor Edvard Geismars Udtalelser. Han siger saaledes: „Paulus forbyder Kvinderne at tale i Menighedsforsamlinger, ligesom han forbyder dem at tage Hatten af. Begge Forbud blev aabenbart givet ud fra en Følelse af, at disse Handlemaader var usømmelige; Kvinder, der gjorde saadanne Ting, gav Indtryk af at tage sig Friheder i slet Betydning og at være Kvinder, overfor hvem man kunde tage sig Friheder; en saadan Opførsel bragte med sig et Anstrøg af det pikante, noget i Retning af Usædelighed. Man kan ikke anvende disse Forbud til alle Tider; derimod kan man til enhver Tid anvende det Princip, Paulus lægger til Grund, at kristne Kvinder skal tage sig i Agt for at handle paa saadanne Maader, der i Folks Omdømme vækker Mistanke i sædelig Henseende. Hvilke Handlinger der er af den Beskaffenhed, er forskelligt efter Tid og Sted. Men at Kvinders Tale paa en Prækestol ikke er det, synes mig uimodsigeligt. Med Hensyn til Forstaaelsen af Korintherbrevet maa man ikke glemme det tøjlesløse Indtryk, det har gjort, naar Kvinder taler Tungetale i Munden paa hinanden ved Menighedens Forsamling; saadanne Kvinder kan man vente sig alt af“. Dette er Pastor Geismars Ord, og det turde dog ogsaa være mere end vanskeligt at hævde, at Paulus' Bemærkning om Kvinderne skulde have en saadan Betydning, at den

for alle Tider skulde udelukke, at Kirken forsoner sig med Begrebet kvindelige Præster.

Thi hvad er det egentlig, Paulus har sagt? Ja, de Udtalelser, man støtter sig til, fremkommer i et Brev, der handler om at tale fremmede Tungemaal i Forsamlingerne, og det hedder dèr efter en Række Advarsler mod forvirret Tale — jeg skal tillade mig at citere med den højtærede Formands Tilladelse: „Thi Gud er ikke Forvirringens, men Fredens Gud. Ligesom i alle de helliges Menigheder tie Eders Kvinder i Forsamlingern“ — man lægge her Mærke til, at „Forsamlinger“ stilles i Modsætning til „Menigheder“ —, thi det er dem ikke tilladt at tale, men at være underdanige, ligesom Loven og siger. Men ville de lære noget, da adspørge de deres egne Mænd derhjemme, thi det lader Kvinder ilde at tale i en Menighed“. Og andetsteds i samme Brev hedder det: Men jeg vil, at I skulle betænke, at Christus er enhver Mands Hoved, men Manden er Kvindens Hoved, men Gud er Christi Hoved. Hver Mand, som beder eller profeterer og har noget paa Hovedet, beskæmmer sit Hoved. Men hver Kvinde, som beder eller profeterer med ubedækket Hoved, beskæmmer sit Hoved, thi det er det samme, som var hun raget“. — „Thi Manden er ikke af Kvinden, men Kvinden af Manden; ej heller er Manden skabt for Kvindens Skyld, men Kvinden for Mandens Skyld. Derfor bør Kvinden have Ærbødighedstegn paa Hovedet for Englenes Skyl“.

Man ser heraf, at Paulus' Opfattelse i det hele taget gaar ud paa en fuldstændig Underdanighedsstilling for Kvinderne i alle Henseender; de skal i alle Henseender være Mændene undergivne, og skulde denne Opfattelse være et varigt kirkeligt Dogme, saa maatte Kirken ikke blot modsætte sig, at Kvinder blev Præster, men bekæmpe hele den Lovgivning, der fører hen imod Kvindernes Ligestilling med Mændene, og det er der dog vel. ingen, der vil paastaa, at Kirken er forpligtet til.

Men selv om Paulus altsaa ønsker i al Almindelighed, at Kvinderne skal være Mændene underdanige, fremgaar det i Virkeligheden slet ikke af det ofte citerede Sted hos Paulus, at de ikke maa optræde i Menigheden; thi Paulus giver Regler for, at de ikke maa have ubedækket Hoved, naar de beder og profeterer, og saaledes som Ordet „beder“ her er anført, maa det betyde, at de beder for andre, beder i Forsamlingerne, ikke at de beder for sig selv i deres Lønkammer. Og det fremgaar endvidere, at Kvinder har Lov til at profetere, og at profetere er jo meget mere end at prædike. Den, der profeterer og forudsiger Ting, der skal

komme, er en, der har en særlig Gudsvisdom; det har fra det gamle Testaments Tid været en af de helligste Virksomheder, og selv i det nye Testamente lægges der den allerstørste Vægt paa at profetere. Kvinderne maatte altsaa ikke tale i Tunger, og de maatte ikke spørge i Forsamlingerne, men skulde vente med deres Spørgsmaal, til de kom hjem til Mændene, men deraf kan slet ikke sluttes, at de skal udelukkes fra at deltage religiøse Handlinger. Der staar naturligvis hos Paulus intet om, at de kan blive Præster i Kirker, for der var paa den Tid aldeles ikke Præster og heller ingen Kirker i moderne Forstand.

Med Hensyn til selve det berømte Ord om at tie i Forsamlingerne, der har givet Anledning til hele den af det ærede 20de Medlem for Hovedstaden (J. Oskar Andersen) rejste Opposition mod Lovforslaget, er det karakteristisk, at Paulus ganske sidestiller sine Formaninger i saa Henseende med Formaninger til Kvinderne om at bedække deres Hoved. Det er to Sømmelighedsregler, der skal iagttages, af lige Værd, og nu vil man dog vel ikke, selv fra kirkelig Side, hævde, at det er anstødeligt og stridende mod Kirkens Læresætninger, at Kvinder sidder i Kirken uden Hat paa. Tiderne skifter nu en Gang, og jeg tror ikke længere, man vil hævde, at netop Hatten er et Ærbødighedstegn for Kvinderne, saaledes som Paulus har ønsket det. Jeg mener altsaa, at man af det berømte Citat af Paulus ikke kan udlede, at Kvinder ikke kan blive Præster. Tværtimod kunde man med lige saa stor Ret udlede, at de kan blive Præster. Paulus tillader dem at være Profeter, og de Egenskaber, som Paulus paabyder Kvinder, er ingenlunde uforenelige med det, som nu fordres af en Præst.

Derimod kan det ikke nægtes, saaledes som det ogsaa fremgaar af, hvad jeg før citerede af Paulus, at han i det hele taget tænker sig Kvinden som Manden fuldkommen underordnet. Konsekvensen af hans Tankegang i den Henseende vilde utvivlsomt være at udelukke Kvinder fra Dommer-, Rektor- og andre Embeder, fra Valgret og Valgbarhed og bevare og fæstne deres underordnede Stilling i Familien. Og saadanne Konsekvenser vil man dog vel fra de kirkelige Kredse, der nu er bekymrede ved Tanken om kvindelige Præster, ikke drage. Der er vel ingen, der vil paastaa, at hele Arbejdet for at højne Kvindens Stilling og give hende Ligeret med Manden er i Modstrid med Kirkens Lære.

For øvrigt har jeg meget svært ved at forstaa de ærede konservative Udvalgsmedlemmer, naar de hævder, at den danske Folkekirke er bundet til den hellige Skrift som Norm og ikke kan se bort fra, at alvorlige Kristne ud fra denne forkaster Tanken om kvindelige Præster, men samtidig rejser Tvivl om, hvorvidt

Forstaaelsen er rigtig. Mindre alvorlige Kristne mener maaske noget andet. De ærede konservative Medlemmer er netop et talende Vidnesbyrd om, hvilken Uenighed der findes indenfor Kirken om denne Sag. Men er det da Mening, at hvis der indenfor Kirken hersker delte Meninger om en Sag, saa kan denne Sag overhovedet aldrig røres, saa kan der aldrig ske nogen Fornydelse paa dette Omraade, før der hersker absolut Enstemmighed derom? Jeg tror ikke, de ærede konservative Medlemmer faar nogen enstemmig Tilslutning til deres Standpunkt indenfor kirkelige Kredse.

Det ærede 20de Medlem for Hovedstaden har i ualmindelig stærke] [sic] Ord gjort sig til Talsmand for den Opfattelse, at der skulde være sket et Overgreb fra Statens Side, ved at Lovforslaget var fremsat, uden at Kirken var blevet spurgt; særlig mener han, at den højtærede Kirkeminister skulde have brudt Borgfreden. Hele denne Side af Sagen synes jeg imidlertid, han skulde lade gaa ud af Diskussionen; det bør jo dog ikke gaa ud over Kvinderne, at man i kirkelige Kredse mener, at Kirkeministeren har handlet ukorrekt, medens han selv hævder, at han har handlet fuldkommen korrekt. Det er dog ikke tænkeligt at man vil lade Harmen over Kirkeministeren gaa ud over Kvinderne; det vilde dog være for Smed at rette Bager, og en saadan Uretfærdighed vilde Kirken sikkert ikke være med til. Men i høj Grad beklageligt er det, at det konservative Folkeparti ikke har villet være med til at indrømme Kvinderne Ligestilling paa dette Punkt. Man vil altsaa fra den Side vedblivende stemple Kvinder som andenklassens Væsener, og det endda indenfor et Omraade, som ikke mindst de konservative Medlemmer netop hævder som det vigtigste af alle, nemlig det kirkelige. Netop paa dette Omraade skal Kvinderne være en Pariakaste, nok anvendelige til de underordnede Stillinger, men ikke egnede til de mere betydningsfulde Opgaver. Dette er altsaa den Maade, hvorpaa de Konservative fører ud i Livet deres Programsætninger om Kvindens Ligestilling med Manden.

I ganske særlig Grad maa det beklages, at en af de kvindelige Repræsentanter for de Konservative har kunnet gaa med til at modarbejde Kvindernes Interesser paa denne Maade. Jeg tænker her paa det ærede 7de Medlem for Hovedstaden (Mathilde Hauschultz). Jeg forstaar ikke det ærede Medlems Stilling; det ærede Medlem sagde nemlig ved første Behandling, at hun vilde udtale sin Glæde over, at vi nu vil naa til fuld Ligestilling i de offentlige Forhold. Ganske vist føjede det ærede Medlem til, at med Hensyn til Præsteembeder kunde man vel nok gaa med i Princippet, medens Fremgangsmaaden ikke billigedes, navnlig ikke paa det nuværende Tidspunkt. Hvorfor Fremgangsmaaden skulde være bedre, hvis

den havde været anvendt paa et andet Tidspunkt, er mig fuldkommen uforstaaeligt, men naar man billiger Princippet, synes jeg, det var rimeligt at stemme for det, selv om man ikke synes om Fremgangsmaaden; det skulde Kvinderne dog nødig undgælde for. Nu derimod vil, som sagt, det serede 7de Medlem for Hovedstaden ikke være med til at give Kvinderne fuld Ligestilling. Men saa er det jo rigtig glædeligt, at det andet ærede kvindelige Medlem af det konservative Folkeparti, det serede 6te Medlem for Aarhus Amt (Karen Ankersted), sikkert ikke kan stemme for det af de konservative Udvalgsmedlemmer stillede Ændringsforslag. Jeg beklager, hvis det ærede 6te Medlem for Aarhus Amt ikke er til Stede her i Dag; thi det ærede 6te Medlem for Aarhus Amt udtalte ved første. Behandling sin uforbeholdne Tilslutning til, at Lovforslaget blev gennemført: det vilde være en Opfyldelse af det konservative Folkepartis Program; der var ikke Tale om noget Ændringsforslag, der skulde udelukke Kvinder fra at blive Præster; det ærede Medlem mente, at kvindelige Præster maaske vilde støde hendes æstetiske Sans; men hun tænkte, at hendes Stilling i saa Henseende kunde forandre sig. Og det serede Medlem vil sikkert ikke lade disse rent personlige Følelser være raadende overfor et saadant Spørgsmaal som dette, saa meget mere som det ærede Medlem fremhævede, at der blandt Præster ikke var nogen absolut Modstand imod at se Kvinder som Præster.

Jeg haaber, at de Betæneligheder, som Venstre har faaet mellem første og anden Behandling, og som jeg haaber ikke bunder saa dybt i alt Fald udtalte den ærede Ordfører for Venstre jo endnu en Gang i Dag, at Venstre var varme Tilhængere af Kvinders Ligestilling med Mændene —, at disse Betæneligheder ikke maa faa nogen praktisk Betydning, og at den Modstand, som har rejst sig fra de konservative Udvalgsmedlemmer, følgelig ikke maa faa Magt til at standse det Lovforslag, der skal give Kvinderne den fulde Ligestilling i offentlige Forhold, som i saa høj Grad ønskes af store Kredse af Kvinder Landet over. Jeg kan godt være med til, som det serede Medlem for Venstre, at opfordre det ærede 20de Medlem for Hovedstaden til at tage sit Ændringsforslag tilbage, vel at mærke, hvis det ærede 20de Medlem for Hovedstaden saa vil lade være med at sætte noget andet i Stedet.

Kilde

www.folketingstidende.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Folketingstale, Kvindebevægelsen, Politisk tale, Radikale Venstre

Relateret

Elna Munchs tale om kvindelige præster
24. april 1919

Elna Munchs tale om kvindelige præster III
24. april 1919

Elna Munchs tale om kvindelige præster IV
28. maj 1919

Elna Munchs tale om kvindelige præster V
28. maj 1919

Elna Munchs tale om kvindelige præster VI
30. september 1919

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/elna-munchs-tale-om-kvindelige-praester-ii>